

Knjižnice s posebnimi potrebami

(okvare vida, kombinirane motnje)

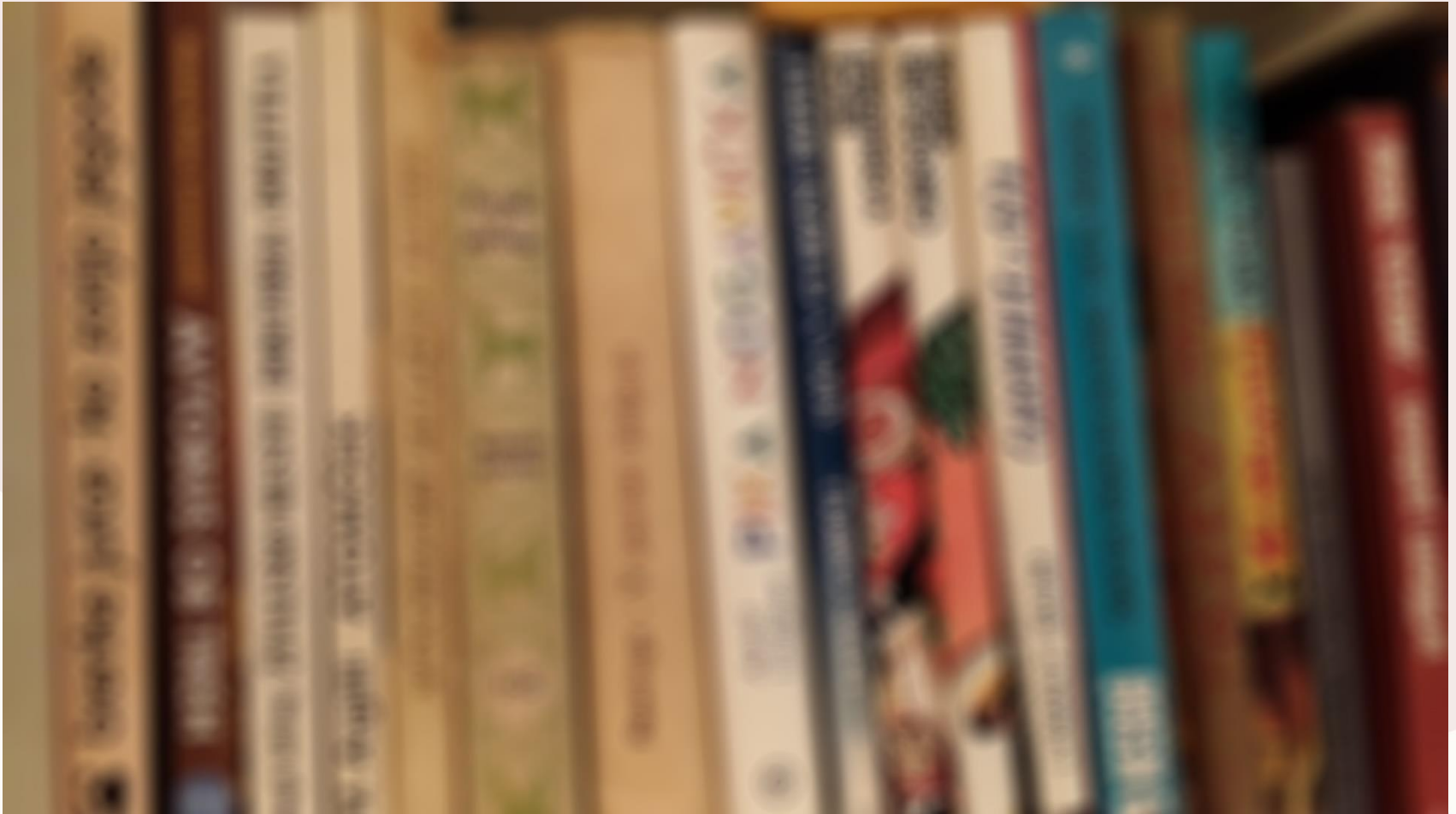
Nina Schmidt

prof. likovne umetnosti, knjižničarka

November, 2020

Katarakta ali siva mrena je skaljena leča

Kobi

- <https://kobiapp.io/sl/blog/kako-se-naucim-brati-spletno-predavanje/>
- <https://play.google.com/store/apps/details?id=si.ijs.dis.ebralec&hl=sl>

Glavkom povzroča izgubo perifernega vida

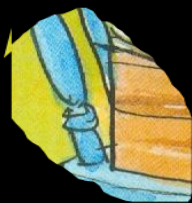

Starostna degeneracija rumene pege, kjer pride do upada centralne vidne funkcije

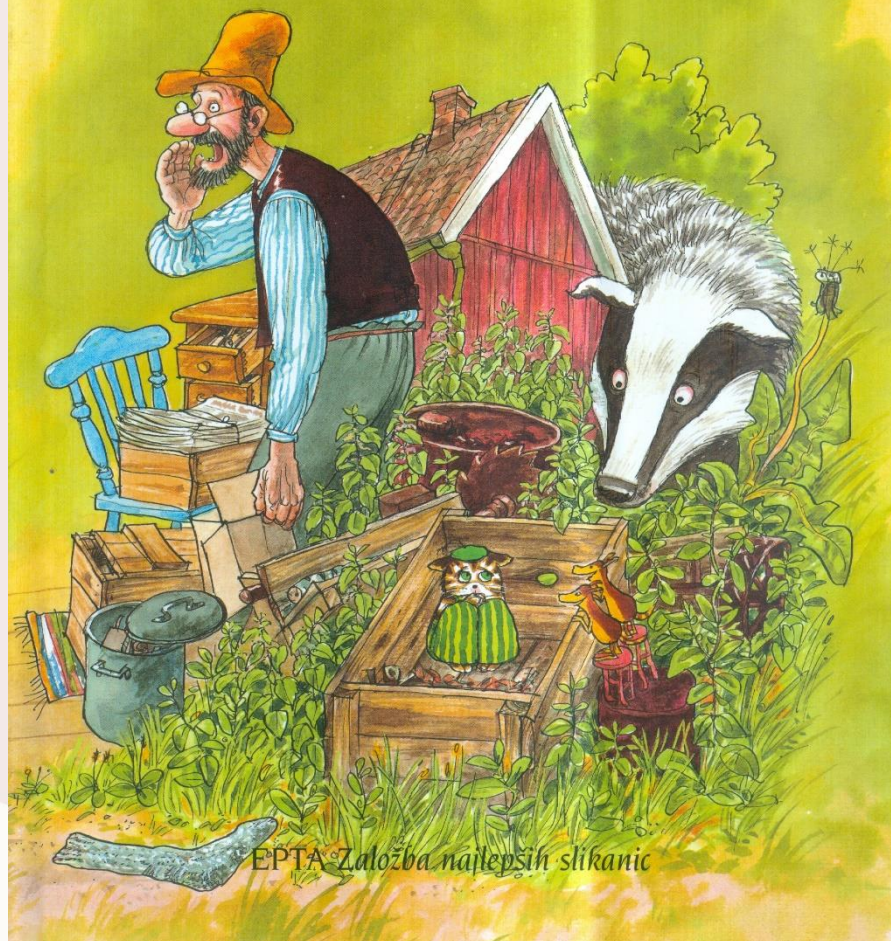
Diabetična retinopatija ali okvara mrežnice zaradi sladkorne bolezni

Ko je bil Findus še majhen mucek

Sven Nordqvist

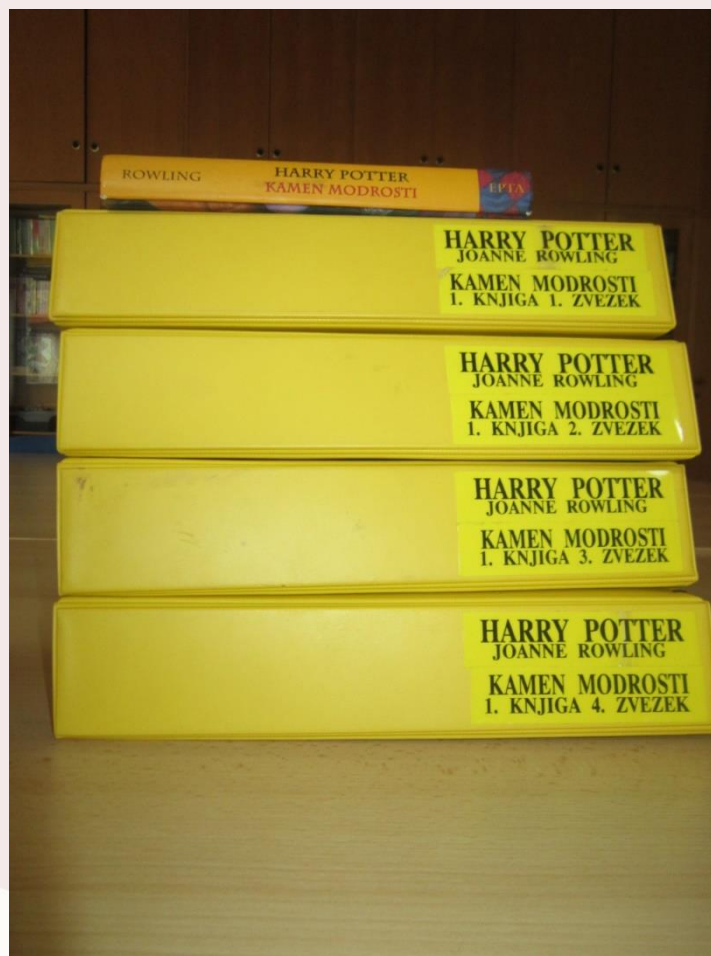
Audiodeskripcija

Tipanke

Brajeve knjige

Zvočne knjige

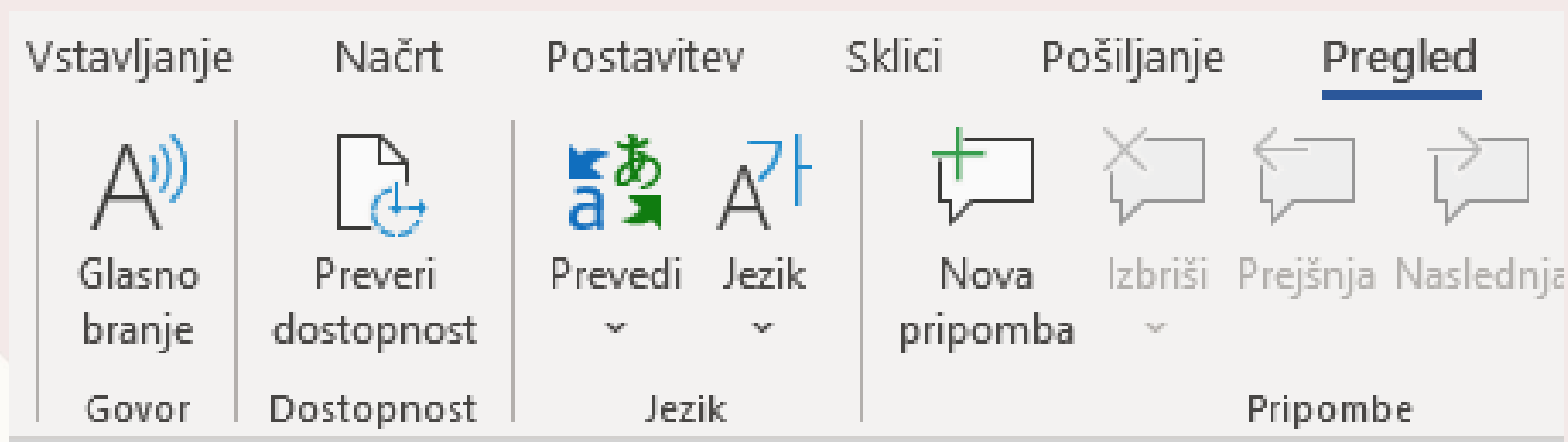
Audibook

ebralac

- Preko svojega društva zaprosiš za licenco
- Lahko ga [kupiš](#)
- Glas Aleš dela na vseh napravah brez interneta, brez licence
- drugi jeziki delajo na Wifi (ne na Eduorom),
- odkljukaš wifi v nastavitvah v ebralcu in dela na mobilne podatke
- <http://www.kss-ess.si/ebralac-pridobitev-licence/>
- <http://www.kss-ess.si/ebralac-uporaba/>

Word Microsoft 365

Kombinirane motnje (1+1≠2)

- Kombinacija dveh ali več motenj:
 - motnje v duševnem razvoju
 - okvare vidne funkcije
 - govorno-jezikovne motnje
 - gibalno ovirani
 - primanjkljaji na posameznih področjih učenja
 - čustvene in vedenjske motnje
 - avtistične motnje

Duševne motnje

Pomembno znižana:

- splošno intelektualna raven,
- sposobnost abstraktnega mišljenja in presojanja,
- prilagoditvene funkcije in spretnosti...

Izbiranje/postavitve knjig

- Kako si izbrati, če slabše vidiš? *prosta izposoja*
- Čas za izbiro se podaljša.
- Kdaj si izposojamo (dopoldne, popoldne...)
- Več nivojev zahtevnosti iste vsebine skupaj.
- COBISS ne pokaže, kaj si je oseba že sposodila.
- Povečana količina knjig, ki si jih izposodiš in doma ugotavljaš ali jih boš bral.

Prostor

- Vodilne taktilne oznake (tepihi), tipni načrti.
- Razsvetljava (različne možnosti).
- Kontrasti (ročaji...)
- Stalnost postavitve (opreme, knjig?) (priprava, če se spremeni, opis fizičnega načina izposoje na spletu).
- Oprema (računalnik, brajeva vrstica, slušalke, programska oprema za branje računalniškega zaslona).
- Zaprti manjši prostori (izolacija od hrupa).

Komunikacija

- Težave pri sintezi in posploševanju.
- Pomanjkanje socialnih izkušenj.
- Slabša koncentracija, pozornost, spomin, razumevanje.
- Opisovanje nepredvidljivih situacij (smeh, hrup...)
- Lastnosti knjižničarja: ustvarjalnost, potrpežljivost, spoštovanje drugačnosti, naslavljanje na osebo (ne na spremljevalca)...

Navodila za obisk knjižnice s pp

- Kaj se sme dotikat?
- Kako se obnašati, kok glasen si lahko. Skupaj v navezi s knjižničarko, razredničarko.
- Opis kako si izposodiš gradivo (elektronsko gradivo).
- Pogovor ob slikah, prepoznavanje besed kot slike, razumevanje pojmov, povezava slike z besedo...
- Pogovor ob besedah: preverjanje razumevanja konceptov.

Pozitivna pričakovanja

- Šolska knjižnica je redok prostor, ki omogoča učenje socialnih veščin.
- Razvijanje interesov.
- Izboljšanje komunikacije.
- Podaljševanje pozornosti, koncentracije.
- Aplikacija: več knjižnic podobna ureditev a drugačna postavitve, razumevanje postavitve knjig.
- Pričakovanje, ko knjige ni, medknjižnična izposoja in čakanje ter predvidevanje postopkov, čas, da do knjige prideš.
- Samostojnost.

Multisenzorno

Center IRIS
Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje
za slepe in slabovidne
Langusova ulica 8, Ljubljana

info@center-iris.si

www.center-iris.si